

Stanovení rozsahu základní dopravní obslužnosti Kraje Vysočina pro rok 2024

pro: jednání rady kraje č. 36/2023 dne 28. 11. 2023
zpracoval: V. Šalandová, V. Zikán
předkládá: P. Bartoš

počet stran: 2
počet příloh: 0

Shrnutí:

Předmět: stanovení rozsahu dopravní obslužnosti Kraje Vysočina, a to jak finančně, tak i v km/vlkm pro rok 2024

Popis problému:

Rozsah základní dopravní obslužnosti (dále jen ZDO) pro území Kraje Vysočina, stanoví v souladu s ustanovením § 35 odst. 2 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, zastupitelstvo kraje.

Základními právními normami, které upravují veřejnou linkovou osobní dopravu, je zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o silniční dopravě), včetně prováděcích vyhlášek a pro oblast veřejné drážní osobní dopravy je to zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích vyhlášek (dále jen drážní zákon), dále Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici (dále jen Nařízení) a zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících, v platném znění (dále jen zákon o veřejných službách).

Nástrojem řešení dopravní obslužnosti je smlouva, jako závazek, který dopravce přijal ve veřejném zájmu a který by jinak pro jeho ekonomickou nevýhodnost nerealizoval nebo by jej realizoval pouze zčásti. V roce 2024 dopravní obslužnost Kraje Vysočina ve veřejné linkové dopravě bude zajišťována 7 dopravci celkově v osmi oblastech. Ve veřejné drážní osobní dopravě veřejnou službu v roce 2024 budou zajišťovat 2 dopravci. Současně dopravní obslužnost území Kraje Vysočina bude zajišťována jak prostřednictvím mezikrajských smluv, tak i smluv s mikroregiony, obcemi.

Pro výpočet finančních prostředků potřebných k financování dopravní obslužnosti je nutné indexovat nákladové ceny jednotlivých dopravců, a v případě linkové dopravy je navíc potřebný kvalifikovaný odhad vývoje tržeb z jízdného. Současně pro rok 2024 do kalkulace vstupuje nastavená cena dopravního výkonu linkových dopravců v rámci smluv od účinných od 12. 12. 2021.

Každoročně do výpočtu nákladové ceny daného dopravce ve veřejné linkové osobní dopravě vstupuje přírůstek průměrného ročního indexu spotřebitelských cen, změna průměrné ceny motorové nafty, průměrná hrubá měsíční mzda v odvětví doprava a skladování, případně výpočet závislosti na zaručené minimální měsíční mzdě řidičů. Dané výpočty jsou k termínu předkládání tohoto materiálu ne ve všech hodnotách dokončeny, z tohoto důvodu bude na základě vývoje výnosů v roce 2024 přistoupeno k následnému dorovnání rozpočtu a ke změně rozsahu dopravní obslužnosti na rok 2024 v případě, že to bude nutné.

Do nákladů následně samostatně vstupuje skutečná výše finančních prostředků na mýto a navýšení závazku kraje z důvodu objízdových tras při uzavírkách pozemních komunikací (cca 15 000 tis. Kč). Současně významnou položkou nákladů je poplatek za užití autobusových stání, který za období 1. - 9. měsíc roku 2023 činil 42 652 206 Kč.

Oblast tržeb z jízdného se velmi těžko odhaduje s odkazem na nejistoty v dopravním chování cestujících po období pandemie. Pro odhad výnosů pro rok 2024 jsme použili odhad výnosů na rok 2023 zvýšený podle vývoje tržeb z jízdného v průběhu roku 2023 o 15 %. Do výpočtu vstupuje i otázka slevového systému ČR pro žáky, studenty a seniory nad 65 let. Jakákoliv opakovaná změna uznávání slev, generuje dopad do výnosů v daném roce, obdobně jako změny v zákonné výši DPH (předpokládané zvýšení DPH z jízdného o 2 procentní body v roce 2024).

V drážní dopravě dochází dle jednotlivých smluv k indexaci nákladových položek, PHM, energie, poplatku za dopravní cestu. Položka představující rozdíl nákladů na krytí poplatku za dopravní cestu dle prohlášení o dráze, kterou každoročně vydává Správa železnic, státní organizace, bude následně na základě žádosti kraje, vykompenzována prostřednictvím Smlouvy o zajištění stabilního financování regionální železniční osobní dopravy, uzavřené mezi jednotlivými kraji na straně jedné a Českou republikou na straně druhé.

Dané výpočty k termínu předkládání tohoto materiálu, a tím znalosti dílčího vývoje informací je v části nutné považovat jako kvalifikovaný odhad.

Finanční prostředky od státu prostřednictvím Ministerstva dopravy na základě uzavřené Smlouvy o zajištění stabilního financování regionální železniční osobní dopravy, pro rok 2024 činí 175 064 682 Kč.

V rámci stanovení rozsahu dopravní obslužnosti Kraje Vysočina je uváděn, tzv. územní princip, tj. náklady a výkony na zajištění dopravní obsluhy území Kraje Vysočina včetně výkonů, které zajišťují dopravci pod smlouvami sousedních krajů na území Kraje Vysočina, a to na základě mezikrajských smluv s danými kraji. Výkony, které objednává Kraj Vysočina na území sousedních krajů na základě mezikrajských smluv s danými kraji, do rozsahu základní dopravní obslužnosti Kraje Vysočina pro rok 2024 neuvádíme.

Návrh řešení, zdůvodnění:

viz návrh usnesení

Stanoviska:

Odbor ekonomický:

V návrhu rozpočtu Kraje Vysočina na rok 2024, kapitole Doprava je počítáno s výdaji na financování základní dopravní obslužnosti Kraje Vysočina pro rok 2024 v rozsahu: veřejná linková osobní doprava ve výši 826 730 000 Kč a veřejná drážní osobní doprava ve výši 701 681 000 Kč (kryto vlastními zdroji kraje) a ve výši 175 064 000 Kč hrazených prostřednictvím dotace Ministerstva dopravy na základě uzavřené Smlouvy o zajištění stabilního financování regionální železniční osobní dopravy.

Návrh usnesení:

Rada kraje doporučuje

zastupitelstvu kraje stanovit rozsah základní dopravní obslužnosti Kraje Vysočina pro rok 2024:

- ve veřejné linkové osobní dopravě maximálně do 826 730 tis. Kč nákladů na zajištění spojů základní dopravní obslužnosti a maximálně do 22,15 mil. počtu ujetých km;
- ve veřejné drážní osobní dopravě maximálně do 701 681 tis. Kč nákladů na zajištění spojů základní dopravní obslužnosti hrazených z vlastních zdrojů a 175 064 tis. Kč nákladů hrazených prostřednictvím dotace Ministerstva dopravy na základě uzavřené Smlouvy o zajištění stabilního financování regionální železniční osobní dopravy a maximálně do počtu 4,55 mil. ujetých vlakokilometrů.

odpovědnost: Odbor dopravy a silničního hospodářství

termín: 31. 12. 2024